

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 lutego 2018 r.

WPS-I.431.1.51.2017.MS

**Kierownik
Środowiskowego Domu
Samopomocy typu B
w Dzielnicy Wawer m.st. Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 27-30 listopada 2017 roku kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dzielnicy Wawer m.st. Warszawa przy ul. VI Poprzecznej 23, prowadzoną przez Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Chata z pomysłami”.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Kierownictwo Środowiskowego Domu Samopomocy Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Chata z Pomysłami” w Warszawie w okresie objętym kontrolą stanowili: Pani Justyna Żaczek (kierownik od 1.01.2014 r. przebywająca na zwolnieniu lekarskim od 17 lipca 2017 r.), Pani Marta Prachnio (p.o. kierownika w okresie od 1.09.2017 r. do 31.10.2017 r.) oraz Pan Marcin Włodarczyk (p.o. kierownika od 1.11.2017 r.).

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez p.o. kierownika Marcina Włodarczyka bez zastrzeżeń i przestany do Wydziału Polityki Społecznej 11 stycznia 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy typ B przy ul. VI Poprzecznej 23 w Warszawie (placówka dziennego pobytu przeznaczona dla 25 osób niepełnosprawnych intelektualnie) jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Chata z pomysłami” na zlecenie w Miasta Stołecznego Warszawa Dzielnica Wawer.

Placówka prowadzona jest od listopada 2008 r. W okresie objętym kontrolą zlecenie zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy nastąpiło w drodze otwartego konkursu ofert na okres od 4 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. Funkcjonowanie placówki określały: Statut, Regulamin Organizacyjny, Program Działalności i Plany Pracy Domu na 2016 i 2017 rok.

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonował przez 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku) i zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy zapewniał uczestnikom zajęcia w wymiarze co najmniej 6 godzin dziennie.

Na dzień kontroli decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy posiadało 26 osób, z czego 19 osób miało orzeczoną znaczny stopień niepełnosprawności, 6 osób umiarkowany stopień niepełnosprawności, a jedna osoba nie miała orzeczonego stopnia niepełnosprawności. Uczestnicy ŚDS byli mieszkańcami Warszawy, w tym 16 osób mieszkało w dzielnicy Wawer

W dniach kontroli, w zajęciach prowadzonych w ŚDS udział brało od 16 do 20 uczestników. Ustalono, że uczestnicy Domu podpisują się na liście obecności osobiście, lub w przypadku braku takiej możliwości, obecność uczestnika (zgodnie z informacjami udzielonymi przez p.o. kierownika) potwierdzał podpisem członek rodziny. Lista była sporządzona w formie tabeli, umożliwiającej złożenie podpisu w odpowiednim dniu miesiąca i pod odpowiednim nazwiskiem.

Zespół wspierająco-aktywizujący składał się w trakcie przeprowadzanej kontroli z 9 pracowników zatrudnionych w wymiarze 6,5 etatu. W związku z powyższym wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wyniósł więcej niż 1 etat na 5 uczestników i był zgodny z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Na dzień kontroli ośmiu zatrudnionych pracowników Domu posiadało wymagane półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Pracownicy posiadali kwalifikacje odpowiednie do pracy w Środowiskowym Domu Samopomocy. Kierownik Domu posiadała wymagane, zgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu, a także co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą spełniony był wymóg wskazany w § 23 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzanie dla pracowników co najmniej raz na 6 miesięcy zajęć i szkoleń związanych z funkcjonowaniem domu.

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Chata z pomysłami” obejmowała program terapeutyczny o charakterze wspierająco-aktywizującym. Elementem każdego indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego był udział uczestnika w zajęciach w ciągu dnia, przy uwzględnieniu jego potrzeb, deficytów i możliwości oraz realizowanego celu rehabilitacyjnego. W Domu odbywały się przede wszystkim zajęcia mające na celu podtrzymanie posiadanych oraz opanowanie nowych umiejętności przydatnych w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Wszyscy pracownicy Domu, stanowiący zespół wspierająco-aktywizujący spotykali się co tydzień. Podczas spotkań omawiane były sprawy organizacyjne oraz związane z pracą z poszczególnymi uczestnikami, rozwiązywane były trudne sprawy bieżące. Przynajmniej raz w miesiącu zespół uczestniczył w zebraniach, z których były sporządzane notatki, co jest zgodne z § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Podczas zebrań zespół dokonywał oceny realizacji programów wspierająco-aktywizujących oraz przygotowywał indywidualne plany wspierająco-aktywizujące.

Podczas kontroli sprawdzono 7 teczek indywidualnych losowo wybranych uczestników. Skontrolowana dokumentacja indywidualna i zbiorowa była prowadzona w sposób uporządkowany. Dokumentacja indywidualna była przechowywana w zamkniętej szafie w pokoju biurowym, bez możliwości dostępu do niej osób nieupoważnionych. Dla każdego uczestnika założona była oddzielnateczka zawierająca decyzje administracyjne, druki, podania oraz dokumentację dotyczącą procesu terapeutycznego.

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy obejmowała zróżnicowane zajęcia z zakresu terapii zajęciowej i podtrzymującej umiejętności społeczne, poradnictwo psychologiczne i treningi: interpersonalny i rozwiązywania problemów, umiejętności spędzania czasu wolnego oraz kulinarny. Przy realizacji zadań ośrodek współpracował z różnymi podmiotami, w tym m.in. placówkami kultury, oświatowymi czy sportowymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy zlokalizowany jest w pomieszczeniach na pierwszym piętrze budynku przy ul. IV Poprzecznej 23 w Warszawie. Do ŚDS przynależy pomieszczenie w innej części budynku (w podpiwniczeniu), w którym zorganizowano pracownię techniczną. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo (posiada schodołaz). Dom położony jest w spokojnym, bezpiecznym miejscu, na terenie Parafii Rzymsko-Katolickiej Matki Bożej Królowej Polski. Powierzchnia użytkowa, na której wydzielono wszystkie wymagane przepisami

pomieszczenia, przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m². Pomieszczenia były wyposażone w sprzęty odpowiednie do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących, dostosowane do prowadzonych zajęć oraz utrzymane w czystości i porządku. Uczestnicy ŚDS mogą korzystać także z przyległego do lokalu ogrodu, gdzie tworzony jest ogród terapeutyczno-edukacyjny, wyposażony w sprzęt ogrodowy.

W toku kontroli **stwierdzono** następujące **nieprawidłowości**:

1. Osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna nie posiadała półrocznego doświadczenia zawodowego polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co było niezgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. W ŚDS zatrudniono dwóch pracowników na stanowiskach: instruktor oraz instruktor fizjoterapii, które nie zostały ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786, z późn. zm.).
3. Analiza dokumentów dokonana podczas kontroli wykazała, że indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego nie zawierały podpisów uczestników lub ich opiekunów, co jest niezgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
4. W ewidencji uczestników nie zostały zamieszczone dane dotyczące: miejsca urodzenia uczestnika, numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość uczestnika w przypadku braku numeru PESEL, numeru telefonu uczestnika, okresu i przyczyny dłuższej niż dwutygodniowa nieobecność, adresu zamieszkania opiekuna, innych informacji związanych ze stanem zdrowia uczestnika, w zakresie niezbędnym z punktu widzenia organizacji i funkcjonowania domu, co jest niezgodne z § 24 ust. 3 pkt. 1 lit. a rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
5. Zgodnie z § 24 ust. 6 powyższego rozporządzenia wpisów w ewidencji uczestników dokonuje się chronologicznie według dat przyjęcia uczestników. Podczas kontroli stwierdzono, że do prowadzonej w ŚDS „Ewidencji uczestników” wkładane są karty zawierające większość niezbędnych danych, oddzielnie dla każdego uczestnika. Karty nie były poukładane chronologicznie, według kolejności przyjęć.
6. Analiza dokumentów dotyczących obecności uczestników ŚDS wykazała, że liczba osób obecnych na zajęciach ŚDS w sierpniu 2017 r. nie pokrywała się z informacjami, które zostały przesłane do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego

w Warszawie. Na listach obecności uczestników w sierpniu 2017 r. znajdowały się podpisy 23 osób (bez 3 osób z poz. 9, 20 i 23). W piśmie Zastępcy Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy znak: PS-N.8120.12.2017.KSO z 4 września 2017 r. została podana informacja o udziale w sierpniu 2017 roku w zajęciach ŚDS Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Chata z Pomysłami” 26 osób posiadających aktualne decyzje administracyjne, kierujące do ŚDS. Powyższa informacja była podstawą naliczenia dotacji miesięcznej, przekazanej we wrześniu 2017 r. W związku z powyższym było to niezgodne z art. 51c ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.).

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zatrudniać w placówce osoby posiadające półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. Zatrudniać pracowników na stanowiskach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786, z późn. zm.) uwzględniając minimalne wymagania kwalifikacyjne.
3. Potwierdzać zapoznanie się i udział uczestników w realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego w formie podpisu uczestnika, jego opiekuna albo w formie notatki, zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
4. W ewidencji uczestników wpisywać wszystkie informacje wymienione w § 24 ust. 3 pkt. 1 lit.a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
5. Zgodnie z § 24 ust. 6 powyższego rozporządzenia dokonywać wpisy w ewidencji uczestników chronologicznie według dat przyjęcia uczestników.
6. Przekazywać prawidłowe informacje o faktycznej liczbie osób uczestniczących w zajęciach ŚDS w poszczególnych miesiącach, posiadających obowiązujące decyzje administracyjne, co pozwoli na przekazywanie miesięcznych dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia Domu w odpowiedniej wysokości, zgodnie z art. 51 c ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. (Stwierdzoną podczas kontroli niezgodność liczby osób obecnych w sierpniu 2017 r. z liczbą

osób, na które została przekazana dotacja skorygowano poprzez zmniejszenie dotacji w grudniu 2017 r.)

Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego lub przyczynach jego niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Włodzimierz Paszyński, Zastępca Prezydenta m.st. *Warszawa*,
2. Pani Zofia Kamińska, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną „Chata z pomysłami”